

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 27841-11-21 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

לפני כבוד השופט טל חבקין, סגן נשיא

התובעים: 1. אמיר מלמד
2. פלונית

נגד

הנתבעים: 1. השופטת עידית בן-דב ג'וליאן
2. משרד המשפטים
3. משטרת ישראל
4. שיר בן גל
5. הראל שורק

פסק דין

לפניי תביעה קטנה על סך 33,000 ש"ח שעילתה פעולות שביצעה הנתבעת 1, שופטת מכהנת שדנה בענייניו של התובע בתיק אחר ("השופטת"), כלפי התובע, לטענתו שלא כדין; חיפוש בלתי חוקי שביצעו הנתבעים 4-5, שוטרים במשטרת ישראל, בביתו; ומעצר לא חוקי.

הרקע

1. רוב העובדות בתיק זה אינן שנויות במחלוקת ואעמוד עליהן להלן. התובע מנהל התדיינות בבית המשפט לענייני משפחה, אשר נדון לפני השופטת. ביום 27.4.2021 התובע הגיש בקשה במסגרת אותה התדיינות שבה כתב בין היתר כך:

12. אני באמת מקווה שלא יהיה איזה אב מיואש שייקח את החוק לידים ויגיע אליך לבית, אני בטוח שרק על ידי תשלום מחיר אישי כבד את תחדלי מהפסיקות המפלות כנגד גברים ובניגוד לחוק.
13. כל עובד ציבור צריך לעשות את עבודתו נאמנה, במידה ולא תבטלי את החלטה תוך 3 ימים מהיום, ואת הפסיקה להוצאות של 1500 ש"ח, אצטרך לעשות מספר פעולות שאני לא מעוניין בהם, שבתוכם תלונה לנציב וליועץ המשפטי לממשלה שיבדקו את התנהלותך בתיקים שלי, כל החלטה מהיום שתלווה בהפלייה מגדרית מצדך תשלח לבדיקה, אני בטוח שאת במקומי הייתה מגנה על הילדים שלך.

2. ביום 28.4.2021 החליטה השופטת כך: "הבקשה מנוסחת בלשון מתלהמת ומאיימת, באופן שאינו ראוי להגשה לבית המשפט. המזכירות תחזיר למגיש".

3. השופטת העבירה את תוכן הבקשה לידיעת הנהלת בתי המשפט, וזו הגישה ביום 28.4.2021 תלונה למשטרת ישראל.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 27841-11-21 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

4. בעקבות התלונה נפתחה חקירה. ביום 29.4.2021 נעשה ניסיון ליצור קשר טלפוני עם התובע כדי לזמנו לחקירה, ומשהניסיון לא עלה יפה, ניתנה הנחיה לגשת לדירתו ולעכבו לצורך חקירה בחשד לאיום בכתב על השופטת (ראו מזכרים נספחים א' ו-ב' לכתב ההגנה). נתבעים 4-5, שוטרים במשטרת ישראל ("השוטרים"), ניגשו לדירתו כדי לעכבו לחקירה. את הדלת פתחה בתו בת החמש עשרה שנים וחצי, היא התובעת 2. השוטרים שאלו אם התובע בבית, נענו בשלילה, ושאלו אם אפשר לחפשו בדירה. הבת השיבה בחיוב, והשוטרים ביצעו חיפוש קצר בדירה. החיפוש תועד בסרטון שהוגש לבית המשפט בהתאם להחלטתו.

5. לאחר שנודע לתובע שהמשטרה הייתה בביתו, הוא התייצב בו ביום בתחנת המשטרה ועוכב (לפי הגרסה שבכתב ההגנה) בשעה 15:18. בשעה 17:19 החלה חקירתו, ובשעה 05:20 הוא חתם על כתב שחרור בערובה ושוחרר.

6. אין חולק שהתובע עוכב בתחנת המשטרה; חפציו ניטלו ממנו; הוא הוכנס לתא המתנה ושהה בו לבד; בתא היו סורגים; ודלת התא נסגרה אחריו. שאלה מרכזית שבמחלוקת היא אם הדלת ננעלה או "רק" נסגרה בלא שננעלה. לאחר מכן הוא נחקר ושוחרר. לא הוגש נגדו כתב אישום.

7. התובע טוען שכאשר אמר לשוטרים שהתובעת 2, בתו, נמצאת בתחנת המשטרה, הם סירבו שיהיה לידה, והכניסו אותו למעצר, ללא טלפון נייד ומיטלטליו, כאחד העבריינים.

8. על רקע תשתית עובדתית זו הוגש כתב התביעה ובו נטען בעיקרו של דבר כדלקמן: יש לחייב את השופטת בניזיקין על כך שהתלוננה על איומים למרות שאין בתלונה משום איום. בכך, לטענת התובע, השופטת פעלה נגדו בזדון המקים אחריות ומהווה חריג לחסינות המהותית שחלה על השופטת; השוטרים ביצעו בביתו חיפוש בלתי חוקי, שכן לא היה להם צו חיפוש, ולכן יש לפצות את התובעים בגינו; התובע נעצר במעצר שווא בתחנת המשטרה ובגין כך יש לפצותו.

9. להשלמת התמונה יוער כי התובע העלה בכתב התביעה טענות הנוגעות לתלונה שהגיש נגד השוטרים בגין האירועים האמורים, אלא שהתביעה אינה מתמקדת בנושא זה, ולא התבקש בעניינו סעד. על כן אין צורך לפרט את הדברים.

מתווה ההתדיינות

10. הנתבעים 1-2, המיוצגים בידי מתמחה מפרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי), הגישו בקשה לסילוק התביעה נגד השופטת ומשרד המשפטים על הסף בין היתר מהטעם שחלה על השופטת חסינות מהותית כלפי תביעה בניזיקין בגין פעולה שבוצעה במסגרת מילוי תפקידה, ושאי-אפשר לעקוף חסינות זאת באמצעות הגשת תביעה נגד הנהלת בתי המשפט (הגם שהתובע תבע את משרד המשפטים, שאין לו קשר או מעורבות בעניין) באחריות שילוחית. בית המשפט הורה על הגשת

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 21-11-27841 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

תשובה לבקשה וכן שלא יוגש כתב הגנה של נתבעים 1-2 עד להכרעה בבקשת הסילוק. בהמשך דחה בית המשפט בקשות שונות של התובע לדון בתביעה נגד נתבעים אלה לגופה, לרבות לשמוע עדים בעניינה, וזאת עד שתוכרע הבקשה לסילוק על הסף. יצוין כי הבקשה לא הוכרעה לפני הדיון משום שהתובע טען שתנאי לכך שהפרקליטות תייצג גורם שיפוטי הוא שניתנה הרשאה לכך בכתב מאת הגורם השיפוטי. מאחר שטענה זו הייתה טעונה בירור, נקבע שהיא תידון בדיון.

11. להשלמת התמונה יוער כי התובע הגיש לבית המשפט מספר רב של בקשות ובהן בקשה למתן הנמקה להחלטות; שתי בקשות להורות למשטרה להגיש סרטונים המתעדים את שהותו בתא ההמתנה שבתחנת המשטרה; בקשה לזימון עדים; בקשה לתיקון פרוטוקול; בקשה להזמין הקלטה לדיון על חשבון הנהלת בתי המשפט ולחלופין להקלטתו באמצעות חברה מטעמו ועוד. לא ראיתי את הצורך לפרט את ההחלטות שניתנו בהן, אולם אציין שלא נעתרתי לבקשה להורות למשטרה להציג את סרטוני הווידאו של תא ההמתנה. קבעתי שחזקה על המשטרה שתביא את הסרטונים, ואם לא תעשה כן – הדבר עלול לפעול לחובתה במישור הראייתי (החלטה מיום 21.3.2022).

12. התביעה נחלקת לשלושה חלקים: החלק הראשון מתייחס לטענות כלפי השופטת והנהלת בתי המשפט. החלק השני מתייחס לטענות בעניין החיפוש הבלתי חוקי שנערך בבית התובע. החלק השלישי מתייחס לטענות התובע למעצר בלתי חוקי. אדון בטענות לפי סדרן.

התביעה נגד השופטת ונגד הנהלת בתי המשפט

13. דין התביעה נגד השופטת ונגד הנהלת בתי המשפט להידחות על הסף. בפתח הדברים יש להסיר מן הדרך את טענת התובע שלפיה ייצוג השופטת בידי הפרקליטות נעשה שלא כדין. טענה זו של התובע נסמכת על סעיף ג(16) להנחיית פרקליט המדינה 16.5 "חסינות שיפוטית מפני תביעות בנוזיקין" (7.7.2019) שבו נקבע כי "ייצוג ממלא התפקיד השיפוטי על ידי הפרקליטות, יעשה בכפוף לכך שניתנה לכך הרשאתו בכתב של ממלא התפקיד השיפוטי. ההרשאה תימסר על ידי ממלא התפקיד השיפוטי ללשכה המשפטית של הנהלת בתי המשפט, או של גוף אחר, לפי העניין". בדיון הוצגה לבית המשפט, במעמד צד אחד, הרשאה בכתב שנתנה השופטת לפרקליטות המדינה לייצגה בהליך זה. ההרשאה ניתנה בדוא"ל מיום 9.3.2022. היא הוצגה במעמד צד אחד משום שהיא כוללת תכתובת פנימית בין השופטת להנהלת בתי המשפט הנוגעת להליך, וכן תכתובת נוספת בין גורמים שונים בהנהלת בתי המשפט. תכתובת זו היא חסויה משום שנערכה בין גורמים המייצגים את השופטת או מטפלים בהליך המשפטי מטעם הנהלת בתי המשפט. מאחר שהרשאה יכולה להינתן גם בדיעבד (סעיף 6א) לחוק השליחות, התשכ"ה-1965), אין פסול בכך שההרשאה בכתב ניתנה לאחר שהחל הייצוג. הפרקליטות מייצגת אפוא את השופטת כדין.

14. לגופו של עניין, דין התביעה להידחות בהיעדר עילה לנוכח חסינות מהותית המונעת את בירורה. עילת התביעה היא בטענה שהשופטת פעלה שלא כדין בכך שהעבירה את תוכן דבריו של התובע להנהלת בתי המשפט. סעיף 8 לפקודת הנוזיקין [נוסח חדש] קובע:

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 21-11-27841 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

רשות שופטת
8. אדם שהוא גופו בית משפט או בית דין או אחד מחבריהם, או שהוא ממלא כדין חובותיו של אדם כאמור, וכל אדם אחר המבצע פעולות שיפוט, לרבות בורר – לא תוגש נגדו תובענה על עוולה שעשה במילוי תפקידו השיפוטי.

ברע"א 3359/18 **מדינת ישראל נ' אדם** (2.9.2018) קבע בית המשפט העליון כי החסינות הקבועה בסעיף 8 לפקודת הנזיקין היא חסינות מהותית המוקנית לנושא משרה שיפוטית בגין פעולה שביצע במסגרת תפקידו. כפועל יוצא אי אפשר לתבוע את המדינה באחריות שילוחית בגין עוולה כזו. בית המשפט העליון הותיר בצריך עיון את השאלה אם במקרה שעוולה בוצעה בזדון אפשר להגיש תביעה (פסקה 23 לחוות דעתו של השופט מ' מזוז; פסקה 4 לחוות דעתה השל השופטת י' וילנר).

15. התובע טוען בתביעתו לחריג הזדון. לדבריו, השופטת ידעה שהוא לא מאיים עליה, וגרימתה לכך שהמשטרה תחקור אותו נעשתה בזדון. לנוכח השיקולים שנמנו בהרחבה בעניין **אדם**, הרי שאף בהנחה, לצורך הדיון בלבד ומבלי להכריע בדבר, שאכן קיים חריג לכלל במקרה של זדון, הרי שאת החריג יש לפרש בצמצום רב כדי למנוע חשש מניצולו לרעה ולעקיפת התכליות החשובות שהחסינות נועדה להשיג. עמד על כך השופט י' עמית בעניין **אדם** בקבעו:

החסינות של נושא משרה שיפוטית כנגד תובענה על עוולה שעשה במילוי תפקידו, לפי סעיף 8 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], היא אפוא חסינות מהותית-מוחלטת-מלאה. אין לעקוף חסינות זו לא מלמטה, לא מלמעלה ולא מהצדדים. אין לעקוף את החסינות במחי מקלדת בכתב טענות, באופן שכל רשלנות הופכת לרשלנות רבתי, רשלנות חמורה, רשלנות מובהקת, רשלנות בוטה-מאוד, וכיו"ב ביטויים [...]. אין לעקוף את החסינות בדרך של הטלת אחריות שילוחית מכוח יחסי עובד-מעביד לפי סעיף 13 לפקודת הנזיקין. אין לעקוף את החסינות בדרך של הטלת אחריות שילוחית מכוח היותו של השופט עובד ציבור. אין לעקוף את החסינות מכוח אחריות ישירה בשל היות השופט אורגן של המדינה.

16. עיון בכתב התביעה מעלה על נקלה כי אין בנטען בו – אף לא בקצה קצהו של קירוב – כדי להוות ולו ראשיתו של בסיס עובדתי המצביע על זדון מצד השופטת. הנוסח שהתובע נקט בו בבקשה בכתב שהגיש לשופטת, לא זו בלבד שהוא מתלהם, אינו מכבד, ומקומו לא יכירנו בכתבי טענות או בפניה לבית המשפט בכלל, הרי שהוא אכן לכל הפחות מעורר חשד לאיום על השופטת. לא נפל אפוא כל פגם שהוא בהחלטת השופטת להעביר את תוכן הדברים להנהלת בתי המשפט כדי שתחליט איך לנהוג בעניינם, וממילא לא נפל פגם בהחלטת הנהלת בתי המשפט להעבירם לעיון המשטרה. בדברים אלה למעשה נדחתה תביעת התובע לגופה, אך זאת אך ורק מהטעם שנימוק זה נדרש לצורך דחיית הטענה לזדון ולהחלת החסינות המהותית. שום זדון אין כאן, אלא פעולה סבירה, שלא לומר

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 21-11-27841 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

מתבקשת. בהיעדר תשתית מינימלית לקיומו של זדון, דין התביעה להידחות על הסף מחמת חסינות מהותית.

17. עוד יוער כי לא היה מקום לאפשר לחקור את השופטת, להורות לה להגיש כתב הגנה או לאפשר העדת עדים לשם הוכחת טענת הזדון. לו היה בית המשפט נעתר לבקשות אלו, היה בכך כדי לחתור תחת התכליות שהחסינות המהותית נועדה להשיג ובהן הגנה על עצמאותה של מערכת המשפט ויכולתה לפעול ללא מורא. היה בכך כדי לשבש את ההליך המשפטי שהתובע צד לו, דבר שהתובע מעוניין בו מאחר שאינו שבע רצון מהחלטות השופטת וכפי הנראה ביקש להביא להחלפתה. לכך אין מקום. כדי לגרום לבית המשפט לבחון אם יש מקום להכיר בחריג הזדון, יש להניח תשתית עובדתית מלאה, מפורטת וכבדת משקל ברמת הטיעון לזדון. תשתית כזו לא הובאה כאן. למעשה לא נטען דבר. טענת הזדון נטענה מן השפה ולחוץ כשאין בדל של ראיה מאחוריה, והיא גם לא נכונה לגופה.

18. לסיכום: דין התביעה נגד השופטת ונגד הנהלת בתי המשפט להידחות על הסף.

התביעה בעניין החיפוש הבלתי חוקי

19. המשטרה והשוטרים מאשרים שהחיפוש שבוצע בבית התובע היה בלתי חוקי. סכום הפיצוי שהצעתי לפסוק לתובע בדיון בעילה זו, בסך של 4,000 ש"ח, היה מקובל עליו (עמ' 9, שו' 30-35, עמ' 10, שו' 1). התרשמתי שגם המשטרה מסכימה לו, אולם מאחר שהדבר לא צוין במפורש פרוטוקול, אנמק בקצרה.

20. החיפוש בוצע בלא שהתובע נכח בבית ובלא שניתנה לו אפשרות להיות נוכח בחיפוש (בניגוד לסעיף 28 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 ("הפקודה")), בלא נוכחות של שני עדים (בניגוד לסעיף 26(א) לפקודה), ובלא שהוכח שהתובע ידע שהוא נדרש לחקירה. לכן לא ברור אם הייתה עילה לחיפוש ללא צו (כנדרש בסעיף 25 לפקודה). אין חולק שלא ניתן צו חיפוש. מנגד, החיפוש היה קצר מאוד ונקודתי וכלל סריקה מהירה של שטח הדירה כדי לבדוק אם התובע נמצא בה. לא הוכח שנגרם לתובע עצמו נזק בפועל זולת עצם הכניסה לדירתו והפגיעה בפרטיות הנלווית לכך (שאיני מקל בה ראש). בנסיבות אלו סך של 4,000 ש"ח נראה סכום סביר (ראו והשוו לת"ק (תביעות קטנות ת"א) 19-07-48676 קדיס נ' מחלקה לחקירות שוטרים, פסקות 41-40 (23.1.2020) (נפסק 6,000 ש"ח בגין חיפוש מלא בדירה שבוצע ללא עדים); ת"א (שלום י-ם) 3750/06 ארנסטוף נ' מדינת ישראל, פסקות 10-11, 17, 44 (1.1.2012) (נפסק לכל תובע 3,500 ש"ח בגין חיפוש לא חוקי בלא צו, אך נפסק שאם היה מבוקש צו היה ניתן).

21. לא מצאתי מקום לפסוק פיצוי נפרד לזכות התובעת 2 בעילה זו. ראשית ועיקר, משום שהסך של 4,000 ש"ח היה מקובל על התובע לסילוק חלק זה של התביעה כמכלול. שנית, משום שהתובעת 2 לא התייצבה לדיון ולא העידה על נזקה. בכתב התביעה לא נטען לפיצוי ללא הוכחת

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 21-11-27841 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

נוק. בנסיבות אלו אפשר להותיר בצריך עיון את השאלה אם במקרה שההורים מסוכסכים יש בכך כדי לסתור את חזקת ההסכמה הקבועה בסעיף 18(א) לחוק הכשרות המשפטית האפוטרופוסות, התשכ"ב-1962, כשלא נעלם מעיני שטענת ההגנה להיעדר הסכמה של אם התובעת 2 לא הועלתה בכתב ההגנה והיא שינוי חזית שהתובע התנגד לו בהשלמת הטיעון מטעמו.

22. לסיכום חלק זה: התובע זכאי לסך של 4,000 ש"ח בגין החיפוש בלתי חוקי שבוצע בדירתו. התובעת 2 אינה זכאית לפיצוי.

הטענה למעצר לא חוקי

23. בגדרי עילה זו טוען התובע שכשהגיע לתחנת המשטרה חפציו ניטלו ממנו, הוא הוכנס לתא עם סורגים והדלת נסגרה אחריו וננעלה. אלה, לטענתו, מאפייניו של מעצר לכל דבר ועניין. המשטרה מאשרת את גרסתו העובדתית של התובע, למעט שהדלת הייתה נעולה. היא טוענת שהתובע שהה בתא ההמתנה (שאינו תא מעצר) זמן קצר; ושהותו שם כמעוכב עולה בקנה אחד עם הנוהל הנוגע בדבר.

24. אין חולק שהתובע היה חשוד בביצוע עברת איומים כלפי השופטת. לכן הייתה לשוטר עילה לעכבו לצורך חקירה. התובע טוען שהוא נעצר. הנתבעת טוענת שהוא "רק" עוכב. לצורך בירור המחלוקת יש לחדד את ההבדל שבין עיכוב למעצר. לכך אפנה עתה.

25. "עיכוב" מוגדר בסעיף 66 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 כ"הגבלת חירותו של אדם לנוע באופן חופשי, בשל חשד שבוצעה עבירה או כדי למנוע ביצוע עבירה כאשר הגבלת החירות מסויגת מראש בזמן ובתכלית, הכל כאמור בפרק זה". שוטר רשאי לעכב אדם כדי לחקור אותו אם היה לו יסוד סביר לחשוד שהאדם עבר עברה (סעיף 67(א) לחוק). סעיף 72(א) לחוק קובע כי על מעכב אדם יחול סעיף 24 לחוק בשינויים המחויבים, הקובע:

ביצוע המעצר
24. (א) העוצר אדם יזהה את עצמו תחילה בפני החשוד, בציון שמו או כינויו הרשמי והיותו שוטר או עובד ציבור, יודיע לו מיד שהוא עצור ויבהיר לו את סיבת המעצר בהקדם האפשרי במהלך ביצוע המעצר; שוטר יזהה את עצמו גם בהתאם להוראות סעיף 5א לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן – פקודת המשטרה), ועובד ציבור יזהה את עצמו גם על ידי הצגת תעודה המעידה על סמכויותיו. היה המעצר על פי צו שופט, ימסור מבצע המעצר לעצור עותק מהצו. (ב) הוראות סעיף קטן (א), למעט החובה להודיע לחשוד על המעצר ולמסור לו עותק מהצו, לא יחולו –

- (1) אם ברור בנסיבות הענין, כי זהות השוטר וסיבת המעצר ידועים לעצור;
- (2) אם מילוין עלול לסכל את ביצוע המעצר;

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 21-11-27841 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

- (3) אם מילוין עלול לגרום לפגיעה בבטחון מבצע המעצר בשעת ביצוע המעצר או להעלמת ראיה; חלפו הנסיבות שמנעו מילוי הוראות סעיף קטן (א), יקיים מבצע המעצר את ההוראות האמורות מוקדם ככל האפשר.
- (ג) מילוי החובות האמורות בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) הוא תנאי לחוקיות המעצר.

26. סעיף 73(א) לחוק המעצרים קובע כי לא יעוכב אדם מעל לזמן סביר הדרוש, בנסיבות המקרה, לביצוע הפעולה שלשמה הוקנתה סמכות העיכוב. סעיף 73(ב) קובע שבכל מקרה לא יעוכב אדם מעל שלוש שעות (למעט חריג בעיכוב הכרוך במספר גדול של מעורבים, שאז רשאי הקצין הממונה להאריכו בשלוש שעות נוספות). סעיף 74 לחוק קובע שעם תום העיכוב, יערוך מבצע העיכוב דו"ח, שבו יפרט את שמו של מי שעוכב, סיבת העיכוב ומשך העיכוב, אם נתקיים אחד מאלה: (1) האדם הובא לתחנת המשטרה או זומן אליה; (2) האדם עוכב לפרק זמן של עשרים דקות או יותר.

27. על סמכות העיכוב כותבת ד"ר רינת קיטאי-סנג'רו כך:

"עיכוב הינו הגבלת חופש תנועתו של אדם לפרק זמן מוגדר וקצר באופן יחסי. [...] עיכוב הינו צורה קלה יותר של הגבלת חופש התנועה לעומת מעצר, חירותו של אדם מוגבלת, אך איננה נשללת. אמנם מעוכב אינו יכול לעזוב את מקום הימצאו על פי רצונו, ומבחינה זו מצבו דומה לזה של אדם שחירותו נשללה. עם זאת, מעוכב אינו כלוא בתא מעצר. אין צורך לנקוט בהליך פורמלי של שחרור בסיום העיכוב, הם שיש להודיע, כמובן מאליו, למעוכב על זכותו ללכת לדרכו. מעוכב אינו נחשב, ככל הנראה, כמי שנתון במשמורת חוקית, ולפיכך אינו נכנס בגדרי העבירה של בריחה ממשמורת חוקית על פי סעיף 257 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. ההבדל המשמעותי בין מעוכב לבין עצור הוא שפרק זמן העיכוב הינו קצר באופן יחסי ואינו ניתן להארכה מעבר לשעות ספורות. מטרת העיכוב הינה בעיקרה נקיטת פעולות הנחוצות לבירור פרטים כגון עריכת חיפוש, בדיקת רישיונות וגביית הודעות" (רינת קיטאי סנג'רו **המעצר: שלילת החירות בטרם הכרעת הדין** 81 (2011)).

28. ההבדל בין עיכוב למעצר נדון בהמ" 44/72 **שמשי נ' מדינת ישראל**, פ"ד כו(1) 654 (1972). באותה פרשה שוטר ניסה לעצור אישה שנחשדה בשוטטות בעת שהייתה ברכב עם שניים אחרים. השוטר אמר לה שהוא עוצר אותה. אחר מהשניים הפריע לו בכך, והואשם בעברה של הכשלת שוטר במילוי תפקידו. הנאשם הורשע בבית משפט השלום, ובית המשפט המחוזי אישר את הרשעתו. בית המשפט העליון נתן רשות ערעור. אותה עת סמכות העיכוב הייתה מעוגנת בסעיף 2 לפקודה (שבוטל מאז) אשר קבע: "היה לשוטר יסוד סביר להניח שאדם עבר עברה, רשאי הוא לדרוש ממנו שימסור לו שמו ומענו ורשאי לדרוש שיילוה אליו לתחנת משטרה". סעיף 3 לפקודה בנוסחו דאז התיר לשוטר לעצור אדם בלא צו מעצר אם האדם סירב להילוות אליו לתחנת המשטרה לאחר שנדרש לכך לפי סעיף 2 לפקודה. מאחר שחשד בעברת שוטטות לא הקים עילת מעצר, היה באפשרות השוטר לדרוש מהאישה להילוות אליו לתחנת המשטרה, ורק אם לא תסכים – לעצור אותה. בית

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 21-11-27841 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

המשפט העליון מצא שהשוטר לא ביקש מהאישה להילוות אליו לתחנת המשטרה, אלא ישר הורה לה שהיא עצורה. בית המשפט העליון (הנשיא ש' אגרנט) קבע כי מקום שהשוטר עצר את האישה בלא סמכות חוקית לעשות כן (שכן לא ביקש ממנו להילוות אליו לתחנת המשטרה והיא סירבה), אין לראות בנאשם כמי שהכשיל את השוטר במילוי תפקידו. אגב ניתוח סמכות העיכוב קבע הנשיא אגרנט כי "השימוש בסמכות העיכוב אין בו, מנקודת ראותו של החשוד ובעיני הבריות בכללותן, אותה היסטיגמה' הטמונה בשימוש כלפיו בסמכות המעצר" (שם, בעמ' 659). עוד קבע:

"במקום ששוטר מוסמך להפעיל, כלפי אדם הנחשד על-ידיו בביצוע עבירה, אך את סמכות העיכוב – להבדיל מסמכות המעצר – מחובתו לפנות אליו בצורה שאינה מניחה מקום לספק, שרק דורש ממנו להילוות אליו לתחנת משטרה – ולא שהוא עוצר אותו" (שם, בעמ' 660).
(ההדגשה הוספה).

29. דברים אלה מעידים כי סמכות העיכוב נועדה להגביל את חירותו של הפרט בעיקר לצורך חקירה ובירור, כשלא ברור אם יש עילת מעצר, וכשאפשר להשיג את תכלית המעצר באמצעי שפגיעתו פחותה. במישור המעשי, המעוכב נדרש להישאר במקום ולא לעזוב אותו (כשהמעוכב עוכב בתחנת המשטרה), או להילוות לשוטר לתחנת המשטרה, לפרק זמן קצר ומוגבל, בלא שיהיו לסמכות העיכוב מאפיינים – פורמליים ובלתי פורמליים – של מעצר. כלומר, אדם שהופעלה כלפיו סמכות עיכוב אינו עצור, ואינו אמור להרגיש שחירותו נשללה כפי שנעשה במעצר. על רקע זה נפסק כי "עיכוב" אסור שיהיה כרוך בשלילת חירות המעוכב. כל שמותר הוא שלילה זמנית של 'חופש התנועה'" (ת"א (שלום י-ם) 6957/00 קולווין נ' סמואל, פ"ד התשס"ג(3) 1, 4 (2003)). כמו כן נפסק:

"העיכוב נועד לחקירה, גביית עדות, בירור או כיוצ"ב. במהלך העיכוב מזומן המעוכב להתלוות לשוטר לשהות בתחנת המשטרה (או בניידת, או כיוצ"ב) לצורך השגת מטרת העיכוב ואין לשלול חופש התנועה של המעוכב במידה העולה על הדרוש לצורך המטרה שלשמה עוכב; **בשום פנים אין לכלוא מעוכב בתא מעצר (או תא כליאה או תא מעוכבים כפי שכונה המקום בענייננו)**; זמן העיכוב צריך להיות מנוצל למטרת העיכוב ואסור שיעלה על משך שלוש שעות (סעיף 73 לחוק המעצרים)" (שם, בעמ' 5).
(ההדגשה הוספה).

30. על ההבדל בין עיכוב למעצר עמד בית המשפט העליון (השופט ח' מלצר) בקבעו:

"פעולת אכיפה מסוג מעצר הינה פוגענית הרבה יותר מאשר פעולת אכיפה של עיכוב, וזאת ממספר טעמים: עיכוב רק מגביל בזמן נתון את חופש התנועה של המעוכב, ואילו מעצר שולל לחלוטין את חופש התנועה של העצור; מעוכב איננו שוהה בתא מעצר; סיום עיכוב איננו מצריך הליך פורמלי, בניגוד לסיום מעצר המצריך הליך של שחרור; פרק זמן העיכוב מוגבל למספר שעות, לעומת מעצר שעשוי להימשך זמן רב יותר [...]. יתרה מכך, סעיף 23(ג) לחוק המעצרים קובע כי: 'לא ייעצר אדם לפי סעיף זה אם ניתן להסתפק בעיכוב' (ההדגשה שלי – ח"מ) – וגם מכך ניתן להבין שפגיעת העיכוב בזכויות הפרט הינה

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 21-11-27841 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

פחותה יותר מהפגיעה הנגרמת ממעצר" (רע"פ 3829/15 קסאי נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (20.12.2018)).

31. נוהל אג"מ 220.005.07 "הפעלת תאי המתנה" (29.7.2021), שהוצג לצדדים בדיון ביוזמת בית המשפט, מתייחס לאופן שבו יש להפעיל תא המתנה. סעיף 1 לנוהל קובע כדלקמן:

1. כללי

- א. על מנת שמשטרת ישראל תוכל להשיג ולפקח על אדם בסטטוס מעוכב / עצור המובא למתקניה, תוך שמירה על כבודו מצד אחד ומניעת אפשרות כי יפגע בעצמו, באחר או ברכוש וכן כדי למנוע את בריחתו מהצד השני, הוקמו במרבית תחנות המשטרה תאי המתנה.
- ב. תאי המתנה נועדו לצמצם ולמנוע ככל הניתן אירועי אלימות, בריחת עצורים, גרימת נזק לרכוש, פגיעה עצמית וכיו"ב, ומהצד השני להקנות למעוכב / עצור מקום ראוי לשהות בו בנפרד משאר האזרחים השוהים בתחנה, על לחקירתו וקבלת החלטה בעניינו.
- ג. תא המתנה מאופיין ביכולת התאמה לסטטוס השוהים בו: עצורים ומעוכבים. מכאן עולה החובה בידי השוטרים לנהוג בתא המתנה בהתאם לסטטוס החשוד המוחזק בו.
- ד. מטרת נוהל זה ליצור אחידות ולהסדיר את הפעלתם של תאי המתנה בתחנות המשטרה וכן ליצור הבחנה ברורה בין ייעוד תא המעצר במקום מעצר מוכרז, כהגדרתו בחוק (בו מותר להלין עצורים ולהחזיק בהם מעבר לשעות בודדות) לבין תא המתנה בו מותר להחזיק עצור לזמן של עד מספר שעות עד חקירתו / העברתו לשב"ס וכן מעוכב בכפוף לתנאים ולסייגים שיפורטו בנוהל זה.

32. הנוהל מגדיר "מעוכב" כ"אדם שהוגבלה חירותו לנוע באופן חופשי, כאשר הגבלת החירות מסויגת מראש בזמן ובתכלית והחוק אוסר כליאתו מאחורי סורג ובריח" (סעיף 5(ב) לנוהל. ההדגשה הוספה). סעיף 6(ד) לנוהל קובע שבתא המתנה יש חובת שמירה על קשר עין של התורן או של שוטר אחר עם הנוכחים בתא באמצעות אחד מאלה: ראיית המעוכבים/עצורים על ידי התורן בלבד ללא אמצעי תיווך או צפייה של העצורים/מעוכבים באמצעות מצלמות על ידי התורן בלבד, כאשר התורן נמצא צמוד לתא המתנה וביכולתו לתת מענה לאירוע המתרחש בתא המתנה. עוד נקבע כי בתא המתנה שמותקנות בו מצלמות חובה להציב שלט בנוסח הבא: "לתשומת לבכם, המקום מצולם ומוקלט 24 שעות ביממה" (סעיף 6(ה) לנוהל). הנוהל מוסיף וקובע בין היתר שבעת קליטת מעוכב או עצור, "התורן יקבל / ידרוש מהמעוכב / עצור את כל החפצים שהחזקתם אסורה בתא המתנה לרבות כסף, תכשיטים וכדומה, וירשום אותם כפיקדון בטופס רכוש כלוא מ-3103 כאמור בנוהל אג"מ 220.005.02 "טיפול בפקדונות" (סעיף 6(ו) לנוהל). סעיף 6(ז)1, שכותרתו "הוצאת מעוכב / עצור מתא המתנה ואחריות לשמירתו" קובע: "לא יוצא מעוכב/עצור מתא המתנה אלא אם יידרש לכך לצורכי חקירה, לטיפול רפואי, לשירותים/ עישון, למפגש עם עורך דין, להבאה בפני שופט או לפי הוראת השופט, לצורך שחרורו כחוק או לצורך העברתו למקום מעצר/מאסר". מסעיף זה אנו למדים כי בין אם מדובר בעצור או במעוכב, חל עליו איסור לצאת מתא המתנה אלא למטרות שמנויות בסעיף. לכאורה חובה להחזיק מעוכב בתא המתנה, וחל עליו איסור לצאת.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 21-11-27841 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

סעיף 6(יב) לנוהל קובע עקרונות הפרדה בתא ההמתנה ובכלל זה שמעוכבים יופרדו מעצורים. סעיף 6(יג) לנוהל, שכותרתו "נעילת תא ההמתנה", קובע: 1) אם יש עצור בתא ההמתנה, ניתן לנעול את דלת התא ובלבד שאין פגיעה בקשר העין. 2) **אם יש מעוכב בתא ההמתנה, יש להשאיר את הדלת פתוחה ואין לנעול אותה** [ההדגשות הוספו].

33. האופן שבו סעיף 6(יג)2) לנוהל – העוסק בנעילת תא ההמתנה – מנוסח מעורר את השאלה אם הכוונה בתיבה "להשאיר את הדלת פתוחה" היא להותירה פתוחה לרווחה, כך שמי שנמצא בתא ההמתנה וחפץ לצאת ממנו יכול לעשות כן ללא קושי ובלא צורך לפתוח את הדלת, שמא הכוונה היא שמותר לסגור את הדלת אך אסור לנעול אותה, כפי שעולה לכאורה מהסיפה של הסעיף. הלשון יכולה להתפרש לשני הכיוונים, ובמצב כזה יש לפנות לתכלית, שאף היא אינה ברורה מספיק מהנוהל עצמו. כך, סעיף 1(ב) קובע שמטרת הנוהל היא בין היתר למנוע בריחת עצורים. הסעיף לא מזכיר שמטרתו למנוע בריחת מעוכבים, אך כן מציין שמטרתו להקנות למעוכב ולעצור כאחד מקום לשהות בו עד קבלת החלטה בענייננו. כלומר, הסעיף מתייחס לעצורים ומעוכבים גם יחד ביחס לחלק מהמטרות, ומתייחס רק לעצורים ביחס למטרה למנוע את בריחתם. לכאורה הנוהל אינו מציין שמטרתו למנוע בריחת מעוכבים.

34. ודוק: אין ספק שהדרך הטובה ביותר למנוע בריחת מעוכבים היא לנעול אותם מאחורי סורג ובריח. אלא שהנוהל מגדיר במפורש שעוכב מבוצע כאשר חל איסור לנעול את המעוכב מאחורי סורג ובריח. כלומר, נאמר לאדם שעוכב שהוא מעוכב ושאל לו לעזוב את תא ההמתנה, אך לא נשללת ממנו היכולת הפיזית לעשות זאת. נזכור כי אדם שעוכב אינו מוחזק במשמורת חוקית. על כן הנוהל אוסר לנעול את הדלת, ומוסיף וקובע שכשמדובר במעוכב, עליה להיוותר פתוחה. בטיעון המשלים מטעם המדינה ביחס לנוהל (שניתן לה הזדמנות להגישו משום שבית המשפט העלה את נושא הנוהל והשלכתו על ענייננו מיוזמתו) ציינה המשטרה כי כל מעוכב בתחנת משטרה מוכנס לתא המתנה למעוכבים במטרה לאפשר מעקב והשגחה באופן רציף על המעוכבים, ושם המעוכב לא יימצא בתא ההמתנה, הרי שהוא יוכל לעזוב את תחנת המשטרה מתי שיבחר. נראה אפוא כי לשיטת המשטרה, סגירת הדלת, אף שהיא אינה נעולה, נועדה לאפשר מעקב והשגחה על המעוכבים כדי שמי מבאי התחנה לא יוכל לפגוע בהם, אך גם כדי להקשות עליהם לברוח.

35. תהא פרשנות התיבה "יש להשאיר את הדלת פתוחה ואין לנעול אותה" כאשר תהא (ונראה כי יש תועלת בהבהרת כוונת הסעיף בנוהל), שאלה היא אם יש הצדקה חוקית לנהוג באופן זה בכל אדם שעוכב בלא קשר לנסיבות העיכוב וסיבתו, קרי: ליטול את חפציו, לרבות את הטלפון הסלולרי שלו, להכניסו לתא עם סורגים, ולסגור אחריו את הדלת, בלא שהובהר לו קודם לכן שהדלת אינה נעולה. אדם סביר שנקלע למצב הזה יתקשה לסבור, לבטח באופן שאינו משתמע לשני פנים (כאמרת הנשיא אגרנט בעניין **שמי**), שהוא "רק" מעוכב ולא עצור, אלא אם כן הוסבר לו ההבדל בין עיכוב למעצר ושהדלת אינה נעולה. לכאורה כדי שתקום הצדקה לעשות כן, נדרש צורך להכניס את המעוכב לתא המתנה כדי לבודד אותו מבאי התחנה או כדי להגן עליו. ספק אם תכלית מניעת

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 27841-11-21 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

הבריחה או להקשות עליה היא תכלית ראויה, שהרי אין המעוכב שווה במשמורת חוקית ואין עילה למעצרו. ברם בענייננו אין צורך להכריע בכך או לחוות דעה.

36. **מן הכלל אל הפרט:** אין חולק שהתובע, שהגיע מיוזמתו לתחנת המשטרה לאחר שנודע לו שהוא מבוקש לחקירה, עוכב לצרכי חקירה, ניטלו ממנו מיטלטליו והטלפון הסלולרי שלו, הוא הוכנס לתא בעל סורגים ונסגרה אחריו הדלת. התובע טוען שהדלת ננעלה ושהוא נעצר שלא כדין. המשטרה טוענת שהדלת לא הייתה נעולה ושהוא עוכב כדין.

37. ההכרעה בין הגרסות נופלת בענייננו על נטל הראיה. שלושה טעמים לכך: ראשית, התובע טען בכתב התביעה בהדגשה שהכניסו אותו למעצר ושהוא היה כלוא כאחד העבריינים (סעיף 7 לכתב התביעה). כל שנכתב בכתב ההגנה במענה לגרסה זו הוא שהתובע לא היה עצור בשום שלב ושהה בתחנת המשטרה כשעה וחצי. לא פורטה כל גרסה עובדתית בשאלה אם התובע אכן היה כלוא. התובע העיד בדיון בתוקף שהדלת של התא שהוא הושם בו הייתה נעולה (עמ' 10, שו' 17). מנגד טען ב"כ הנתבעים שהדלת בוודאות לא הייתה נעולה (עמ' 8, שו' 1). ברם לא הוברר מה מקור ידיעתו של ב"כ הנתבעים בעניין זה, ומקור הידיעה עצמו לא הובא לעדות. גרסת התובע לא נסתרה. למעשה, לא הובאה כל גרסה עובדתית מטעם ההגנה של מאן דהוא האוחז בידיעה אישית.

38. שנית, התובע עמד בתוקף על כך שיוצגו לבית המשפט המצלמות של התא שבו שהה כדי להוכיח את טענתו. הוא ביקש זאת פעמיים: פעם אחת לפני הדיון ופעם נוספת אחריו. על אף שהנושא היה מלכתחילה במחלוקת שהתובע עמד על בירורה, וחרף ההחלטה שקבעה שחזקה על ההגנה שתביא את הראיות שיכולות לתמוך בגרסתה, ושאי-הצגת ראיה עלולה לפעול לחובתה במישור הראייתי – המשטרה לא ראתה לנכון להציג את הסרטון המבוקש בלא שנתנה כל טעם לכך. המשטרה אף לא טענה שאין בנמצא סרטון של התא, וראינו שהנוהל מתייחס לאפשרות שתא כזה יצולם. חזקה אפוא שסרטון זה, אם היה מוצג, היה תומך בעמדת התובע.

39. שלישית, סעיף 74 לחוק קובע, כזכור, שבמקרה שאדם נחקר בתחנה או במקרה שהעוכב ארוך מ-20 דקות, יש לערוך דוח בעניין. סעיף 3(ג)(4)(ד) לפקודת מטא"ר 14.01.34 "עוכב, מעצר ושחרור" (8.10.2013) קובע שיש לערוך דוח במקרה של עיכוב בנסיבות אלו. בענייננו שתי הנסיבות התקיימו: התובע נחקר במשטרה, וכן לפי הגרסה שבכתב ההגנה, הוא עוכב לפרק זמן העולה על 20 דקות (משעה 15:18 עד 17:19, שאז החלה חקירתו. לעומת זאת בטיעון המשלים נאמר שהוא עוכב משעה 17:51, לא ברור איזו מהגרסות נכונה). בענייננו לא הוצג דוח כזה, שאולי היה שופך אור על נסיבות האירוע. עם זאת, מאחר שהסעיף בחוק קובע שבדוח יפורטו סיבת העיכוב ומשך העיכוב, ולכאורה אין חובה לציין נסיבות אחרות, איני מייחס משקל רב לשיקול זה.

40. לנוכח האמור יש מקום לקבל את גרסת התובע שלפיה דלת תא ההמתנה הייתה נעולה. נעילת התובע מאחורי סורג ובריאח כמוה כמעצר, וזאת אף אם לא הייתה כוונה לעצור את התובע

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 21-11-27841 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

בפועל. בהיעדר עילת מעצר, עסקינן במעצר לא חוקי העולה כדי רשלנות: הפרת חובת הזהירות כלפי התובע אשר גרמה לו נזק לא ממוני שאינו עניין של מה בכך. בגין כך הוא זכאי לפיצוי. עמד על כך בית המשפט העליון בקבעו:

"הפעלה לא ראויה של סמכויות מעצר, ולא כל שכן החלטה על מעצר ללא עילת מעצר, עשויות להניח בסיס לאחריות בנוזיקין. הביסוס הפרמאלי לאחריות זו נמצא בפקודת הנוזיקין, וליתר דיוק בעוולת הרשלנות, אך מן הבחינה העקרונית, אין ספק שהיא שואבת מן ההגנה החוקתית על הזכות לחרות" (ע"א 6572/14 פלוני נ' משטרת ישראל, פסקה 17 (14.1.2015). ראו גם ע"א (מחוזי ת"א) 44886-04-15 כהן נ' מדינת ישראל, פסקות 21-10 (18.4.2016)).

41. "אכן אין בעיכוב שווא או במעצר שווא כשלעצמם כדי ללמד על הפרת חובת הזהירות על-ידי המשטרה באופן שמקים חבות בנוזיקין. השאלה שאותה יש לבחון היא אם התנהלות המשטרה במקרה הנדון חרגה ממתחם הסבירות באופן שמצדיק להטיל עליה אחריות בנוזיקין" (ת"א (שלום י-ם) 21434/08 בן גביר נ' מדינת ישראל, פסקה 59 (10.2.2012). ראו גם ת"א (שלום ב"ש) 61090-03-14 אברמוב נ' מדינת ישראל, פסקות 61-70 (21.11.2019)). ברם מקום שחל איסור לנעול מעוכב מאחורי סורג ובריח, הרי שבהיעדר הצבעה על נסיבות קונקרטיים שהצדיקו לעשות כן, כגון לחץ רגעי או הסבר מניח את הדעת מדוע הדבר נעשה, יש לקבוע כי המעצר, שבוצע שלא כדין, הוא פעולה החורגת ממתחם הסבירות העולה כדי רשלנות. הנתבעים הסבירו שלאחר שעה 17:00 נמצא בתחנה חוקר אחד האמון על הטיפול בכלל החשודים, העצורים והמעוכבים המובאים לטיפול בתחנה. בשים לב לאופי החשדות, טוענת המשטרה, היה צורך לוודא שהתובע לא יעזוב את תחנת המשטרה עד להשלמת חקירתו. עם כל ההבנה, אילו ציפים מעין אלה אינם מגבשים הצדקה מספקת לנעול את הדלת מקום שהדין אינו מתיר לעשות כן. אכן,

"עם כל ההבנה שיש לבתי-המשפט לקשיים בהם נתקלים אנשי המשטרה במילוי תפקידם הקשה, הרי כשמדובר בזכות יסוד זו של שמירת חופש הפרט, אין מנוס מן הדרישה כי יקפידו על כל תג ותג מדרישות החוק גם בנסיבות הקשות בהן הם נתקלים" (השופט עציוני בעניין שמשי, עמ' 661).

42. מכאן לפיצוי. התובע טען בכתב התביעה לנזקים כדלקמן: פיצוי בגין עגמת נפש ופגיעה בזכות לכבוד, לשם טוב ולפרטיות; אובדן זמן יקר בתחנת המשטרה – כשלוש שעות; המון שעות שיחה בנושא על הפרשיה שאינה נותנת לתובעים מנוח; מימון לטיפולים פסיכולוגיים עתידיים; הפסד שעות עבודה.

43. זולת נזק לא ממוני, לא הוכח שנגרם לתובעים נזק בפועל. לתובעת 2 אין עילה באשר לטענת המעצר הלא חוקי, ולתובע 1 לא נגרם כל נזק ממון או נזק גוף. המסמך הרפואי שהוצג בדיון אינו מוכיח את הנטען, ולא נטען שהיו הוצאות כספיות או הפסדי שכר. המעצר גרם נזק לא ממוני ברף

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 27841-11-21 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

נמוך. התובע שהה בחדר ההמתנה עם דלת נעולה פרק זמן לא ארוך, כשעה לפי אחת הגרסות, כשכל שהותו בתחנת המשטרה ארכה כשלוש שעות. התובע נדרש לחקירה לאחר שלא ענה לטלפון ובחשד שאיים על שופטת, חשד חמור כשלעצמו. בנסיבות אלו יש להעמיד את הפיצוי על הרף הנמוך בהשוואה למקרי מעצר שווא אחרים. סכום של 2,500 ש"ח הוא סביר בנסיבות העניין (לדין בשיקולים לפסיקת פיצוי בגין עיכוב שלא כדין ולסקירת סכומים שנפסקו ראו רע"א 4672/14 גליק נ' מדינת ישראל, פסקות י-טז לפסק הדין של השופט רובינשטיין (6.1.2015)).

44. בשולי הדברים יוער כי לא ראיתי להידרש להגנת סעיף 44 לפקודה הקובע: "שוטר לא ישא באחריות אזרחית או פלילית בשל מעצר או עיכוב שלדעת בית המשפט ביצע אותו בתום לב ולמען שלום הציבור, אולם האמור בסעיף זה לא יגרע מכוחם של הממונים עליו לנקוט אמצעים משמעתיים כפי שיראו לנחוץ". זאת משום שהנתבעים 3-5 לא העלו את הטענה, אך בעיקר משום שלא הובאה כל עדות מצד הנתבעים באשר לחלק זה של התביעה, לרבות מה השיקולים שהניעו את השוטר להכניס את התובע לתא המתנה ולנעול אחריו את הדלת.

סוף דבר

45. מכל המקובץ לעיל, דין התביעה להתקבל בחלקה. התובע זכאי לפיצוי בסך של 6,500 ש"ח בגין חלקי התביעה שהתקבלו.

46. אשר להוצאות המשפט: בגין חלקי התביעה שהתקבלו (על חלק קטן מסכומה ומעילתה), יש מקום לפסוק לזכות התובע הוצאות משפט, ואני מעמידן על סך של 600 ש"ח. מנגד, בגין חלק התביעה שנדחה, והכוונה לתביעה נגד השופטת והנהלת בתי המשפט, יש לפסוק לחובת התובע הוצאות משפט על הצד הגבוה. הטעם לכך הוא שהגשת תביעה נגד שופטת בגין הוצאות שנבעו מהתנהגותו הפסולה של התובע עצמו כפי שתוארה לעיל, שהמוטיבציה מאחוריה היא להתנגח בשופטת באופן אישי, לשבש את המשפט המתנהל לפניה, וכל זאת בלא כל בסיס עובדתי או משפטי, היא התנהלות שאין מקום לעבור עליה לסדר היום. נכון שהמשטרה נהגה בתובע שלא כדין בעניין החיפוש והמעצר והוא זכאי לפיצוי על כך, שכן אין לקשור בין התנהגותו הפסולה של התובע לבין חובתה של המשטרה לקיים את הוראות הדין ולהקפיד היטב בזכויות חשודים. ברם, הפרשה לא הייתה באה לעולם לו היה התובע מקפיד להתנסח כפי שבעל דין אמור להתנסח כלפי בית המשפט: בצורה מכבדת וראויה, בלא לכלול בכתב טענות דברים המכוונים לשופטת באופן אישי, שעולה מהם גוון של איום, אם לא למעלה מכך. ויודגש: אין משמעות הדבר שהתובע אינו רשאי למתוח ביקורת על השופטת או על מערכת המשפט. הוא רשאי גם רשאי לעשות כן, ואף לתקוף את החלטות בית המשפט בערכאות הערעור. ברם ביקורת צריכה להיות מושמעת בצורה עניינית, ולא בצורה משתלחת ומאיימת. בגין חלק זה של תביעת התובע ראיתי לפסוק לחובתו הוצאות משפט ברף הגבוה בסוג זה של הליכים, בסך של 3,000 ש"ח. מאחר שהסכומים ניתנים לקיזוז, הנתבעים 3-5, ביחד ולחוד, ישלמו לתובע סך של 4,100 ש"ח. הסכום ישולם תוך 30 יום שאם לא כן יישא ריבית פיגורים לפי סעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 מיום פסק הדין ועד התשלום בפועל.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 27841-11-21 מלמד נ' בן-דב ג'וליאן

אפשר לבקש רשות ערעור מבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו תוך 15 יום ממועד המצאת פסק הדין.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, י"ח בניסן התשפ"ב, 19 באפריל 2022, בהעדר הצדדים.

טל חבקיין, שופט, סגן הנשיא

